

KOULU 3.0

**Blogin käyttö lukion Filosofisen etiikan kurssilla
(FI 2)**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Tampereen yliopisto
Hämeenlinnan normaalikoulu

eNORSSI

KOULU 3.0 – SOSIAALISEN MEDIAN OPETUSKOKEILUJA, OSAHANKE ” Blogin käyttö lukion Filosofisen etiikan (FI2) kurssilla”

Osahankkeen kuvaus

Kokeilimme blogin käyttöä filosofian kurssin opiskelun tukena. Käytössäni oli Bloggerin blogi:
<http://norssinfilosofia.blogspot.com/>

Opiskelijat jaettiin pareiksi (muutama kolmikkokin) ja jokainen pari sai tehtäväkseen kirjoittaa oppimispäiväkirjabloggauksen 1-2 tunnista. Tekstin kirjoittamiseen annettiin kirjalliset ohjeet. Lisäksi annettiin tehtäväksi kommentoida itsestä käsin seuraavaa bloggausta ja vielä yhtä vapaavalintaista bloggausta. Kommentoinnin sai kirjoittaa yksin tai parin kanssa.

Toteutimme kurssilla lisäksi kaksi ryhmätyökierrosta (metaetiikasta ja normatiivisesta etiikasta), joiden tuotokset ja pohdinnat kirjoitettiin erilliseksi bloggaukseksi. Lähteenä käytettiin kirjaa ja internetiä. Ryhmät olivat molemmilla kerroilla eri kuin oppimispäiväkirjaparit; toisella kerralla opettaja arpoi ryhmät, toisella ne sai itse valita. Ryhmien tulokset käsiteltiin tunneilla keskustelemalla, kun ne oli saatu valmiiksi. Sekä oppimispäiväkirja- että ryhmätyöbloggaukset erotettiin selkeyden vuoksi omiksi ryhmikseen (tunnisteikseen). Kurssilla blogattiin myös soveltavan etiikan erityiskysymyksistä ja tunnilla tapahtuneista väittelyistä tunnistein ”Soveltava etiikka” alla. Opettaja liitti omat PowerPoint-esityksensä opiskelijoiden nähtäviksi Google Dokumentteina.

Aluksi olin luonut yhden käyttäjätunnuksen (norssin filosofi), jota kaikki käytimme. Kurssin aikana pari opiskelijaa halusi tehdä itselleen omat ja se onnistuikin hyvin. Kurssin kuluessa opettaja poisti yleiseltä käyttäjätunnukselta muokkaus- ja rekisteröinti-oikeudet ja rekisteröi itselleen uuden hallinnollisen tunnuksen (norssin jumala). Sanottakoon vielä, että nimiehdotus tuli opiskelijalta. Opettajan hallintatunnuksen käyttäminen oli turvallisuuskysymys. Nyt kukaan opiskelija ei pystynyt sekoittamaan koko blogia. Heillä olisi ollut kuitenkin mahdollisuus muuttaa toistensa tekstejä, mutta sitä ei tapahtunut. Bloggauksien kommentointeja opiskelijat pystyivät tekemään ”ulkopuolisinakin” kirjautumatta, mutta suurin osa kirjoitti ”norssin filosofina”. Tällöin tekstiin liitettiin vielä oma nimi (unohtui joskus).

Osahankkeen lähtökohdat

Valinnaisen filosofian kurssin Filosofinen etiikka (FI2) opiskelijaryhmässä oli 32 opiskelijaa. Osa hyvin motivoituneita, osa vähemmän, jotkut tuskin ollenkaan. Erittäin heterogeeninen ryhmä siis.

Osahankkeen suunnitteluvaihe

Taustalla oli pyrkimys löytää filosofian opiskeluun motivoiva ja helposti lähestyttävä työtapo, joka samalla syventäisi ajattelu-, ilmaisu- ja keskustelutaitoja. Meillä on jo ennestään kokemus Moodlen ja Facebookin käytöstä, mutta blogi tuntui sopivan tällaisen kurssin työskentelyalustaksi.

Etukäteen mietin erityisesti, millaisilla tehtävillä motivoin opiskelijoita ja saan heidät kirjoittamaan blogiin. Loppujen lopuksi tehtävät olivat aika yksinkertaisia.

Osahankkeen oppimisen tavoitteet

Tavoitteet olivat opetussuunnitelman perusteiden mukaisia. Erityisesti pyrin painottamaan kohtaa *”osaa arvioida elämää ja toimintaa moraalista näkökulmista sekä perustella arvioitaan etiikan käsittein”*. Tärkeää oli myös oppia kriittisyyttä ja suvaitsevaisuutta sekä osallistaa nuoret verkossa tapahtuvaan keskusteluun ja kirjoittamiseen.

Osahankkeen aikataulu

Kurssin 19 opetuskerrasta (75 min) tietokonehuokassa käytettiin 6-7. Opiskelijat oli veloitettu kirjoittamaan bloggauksia myös kotoa, joten kaikki työskentely tietokoneella ei tapahtunut koulussa. Loput tunteista oltiin tavallisessa luokassa, mutta silloinkin kurssin asioissa edettiin blogialustan välityksellä sisältöjä pohtien ja keskustellen. Ajankäyttö vaikutti toimivalta: tuntui, että erilaisia toimintoja oli sopivasti. Kurssin loppupuolella vierailimme myös Työväenmuseo Verstaan näyttelyssä, joka kertoi vammaisuuden historiasta. Myös vierailutunnista kirjoitettiin bloggausteksti. Vierailu herätti myös keskustelua luokassa.

Osahankkeen tekniset vaatimukset

Tietokonehuokan koneet riittivät jotakuinkin tarpeisiimme. Luokat olivat onneksi tuntien aikana käytettävissä. Kokeilimme myös miniläppäreitä, mutta ne eivät menneet verkkoon, syyksi paljastui rikkoutunut tukiasema. Blogityöskentely ei vaadi käytännössä kuin riittävän määrän koneita ja nettiyhteyden sekä luokkaan dataprojektorin, jolla voi tarkastella kirjoituksia myös yhdessä. Oman luokkani tietokone oli tuskallisen hidas ja jumittava, mutta onneksi toimiva. Kaipaisin tällaiseen työskentelyyn sitä, että jokaisella opiskelijalla olisi koko ajan käytössään oma kannettava kone, joka toimisi. Näin tunneilla siirtyminen kirjoittamiseen ja nettikeskusteluun ”normaalista” luokkatoiminnasta tapahtuisi joustavasti.

Osahanke ja opetusharjoittelu/harjoittelijat

Opetusharjoittelijat eivät olleet vielä saapuneet, joten opettaja toimi tässä hankkeessa yksin.

Osahankkeen sovellettavuus muulle

Blogin käyttö on mielestäni sovellettavissa moneen aineeseen ja oppilasryhmään.

Mikä onnistui, mikä ei?

Kurssi on vielä meneillään, joskin loppuvaiheessa. Olen melko tyytyväinen tuloksiin tässä vaiheessa ja koen, että opiskelu ei ainakaan ole kärsinyt blogin käytöstä. Muutamia se on selvästi motivoinut

opiskelussa. Huomasin myös, että ryhmätöiden purkaminen ja niistä käytävä keskustelu olivat syvällisemmällä tasolla kuin ”perusryhmätyön” jälkeen. Se, mihin olen jonkin verran pettynyt, on opiskelijoiden omaehtoisen kommentoinnin aktiivisuus. Muutama opiskelija oli aktiivinen, mutta edes määrättyjä kommentointeja eivät monet tehneet ennen kuin pakottamalla ja uhkaamalla. En tiedä, onko blogin julkisuudella merkitystä, mutta en usko. Opiskelijoilla on samaa ongelmaa myös Moodlessa, joka on suljettu ympäristö. Enemmänkin ajattelen, että opiskelijoita pitäisi opettaa kommenttien kirjoittamiseen. Kaikkea ei vaan pysty yhdessä kurssissa tekemään. Kyse on yleensäkin ajattelemisen ja itsensä ilmaisemisen taidoista, viitsimisestä ja rohkeudesta.

Teknisenä pienenä ongelmana olen kokenut ryhmittelytyökalun eli tunnisteiden käytössä hierarkian puutteen. Olisi ollut hyvä saada käyttää yläkategoriaa ja alakategoriaa, mutta en sellaista toimintoa ainakaan löytänyt. Nyt tunnisteet ovat ”samalla viivalla”. Se pitää vain ottaa huomioon otsikoinnissa ja sen loogisuudessa. Blogissa muutenkin se, että viimeinen teksti tulee ensimmäisenä esille, on tietysti luontevaa, mutta kun ohjeet oli kirjoitettu pohjimmaiseen bloggaukseen, piti tehdä aika paljon rullausta. Tässä voisi ehkä auttaa sivutoiminnon käyttö. Tutkin sitä lisää.

Kehitysideat jatkoa varten

Olen aika innoissani ja ajattelin, että ensi jaksossa suunnittelen jotain samantapaista harjoittelijoiden kanssa. Voimme käyttää samaa blogipohjaa. Tulen antamaan opiskelijoille enemmän opastusta kommenttien kirjoittamiseen, sillä se tuntui olevan vaikeaa.

Yhteystiedot

Tuovi Pääkkönen

tuovi.paakkonen@uta.fi

040-740 16 26

<http://norssinfilosofia.blogspot.com/>